

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: I. S.
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti
žalované: Policie České republiky – Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2023, č. j. X, ve věci správního vyhoštění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím změnila rozhodnutí Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 9. 2022, č. j. X, kterým správní orgán I. stupně vyhostil žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“), a stanovil dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, na šest měsíců. Správní orgán I. stupně vyhostil žalobce, protože na území České republiky (dále jen „ČR“) pobýval bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.
2. Žalovaná změnila rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že slova „podle § 120a zák. č. 326/1999 Sb. se lhůta k vycestování nestanovuje“ nahradil slovy „Podle § 120a

zák. č. 326/1999 Sb. není vycestování cizince I. S., nar. 21. 7. 1982, možné a počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se tedy stanoví dle § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. od okamžiku, kdy uplyne doba k vycestování, která bude stanovena postupem dle § 120a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb.“. Žalovaná ve zbylé části citované rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

3. Předchozí rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 72 A 44/2021-36, ve věci správního vyhoštění zrušil dne 12. 5. 2022 Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozsudkem č. j. 10 Azs 107/2022-35. NSS shledal jako přijatelné námitky týkající se postavení žalobce jako oběti trestného činu a dále byla důvodem zrušení rozsudku změna bezpečnostní situace na Ukrajině.
4. **Žalobce v žalobě** namítal, že území Evropské unie (dále jen „EU“) již opustil a nemůže ho opustit znovu. Žalovaná měla odvoláním napadené rozhodnutí správně zrušit a řízení zastavit podle § 66 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Žalobce opustil území EU v době mezi vyhlášením rozsudku zdejšího soudu dne 10. 2. 2022 a dnem 12. 5. 2022, kdy NSS zrušil jak rozsudek krajského soudu, tak rozhodnutí žalované. Rozsudek krajského soudu ze dne 10. 2. 2022 nabyl právní moci dne 1. 3. 2022 a tímto dnem bylo vykonatelné i správní rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce byl o výsledku řízení o žalobě u krajského soudu vyrozuměn a dobrovolně uposlechl příkaz k vycestování a nečekal na nejisté rozhodnutí o případné kasační stížnosti. Podle žalobce mu začala běžet lhůta šesti měsíců, kdy mu nelze umožnit vstup na území EU, dne 11. 3. 2022. Tato lhůta uplynula dne 11. 9. 2022. Paradoxně se tak stalo v den, kdy vydal správní orgán I. stupně druhé rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalované bylo známo přesné datum, kdy žalobce opustil území EU, neboť žalobce při vycestování překročil hranice schengenského prostoru přes řádný hraniční přechod, kde bylo jeho vycestování vyznačeno v schengenském informačním systému poté, co předložil platný cestovní doklad. Jelikož se žalobce ztratil ve víru války na Ukrajině a jeho cestovní doklad není k dispozici, není žalobce sám schopen toto opuštění EU doložit. Žalovaná měla okamžik opuštění území EU žalobcem 11. 3. 2022 vzít za počátek běhu lhůty. Takový postup by byl v souladu se zásadou ochrany dobré víry podle § 2 odst. 3 správního řádu. Žalobci není fakticky známo rozhodnutí NSS v jeho věci, protože se na území EU nezdržuje a svá práva v řízení hájí prostřednictvím advokáta. Žalobce není schopen se k tvrzeným skutečnostem osobně vyjádřit. Žalobce navrhl, aby žalovaná ve svých databázích ověřila, že skutečně vycestoval z území EU, protože to ve správním řízení odmítla učinit.
5. Žalobce dále namítal nepřiměřenou délku vyhoštění. Správní orgány měly zohlednit okolnosti věci, zejména to, že žalobce respektoval původní pravomocné rozhodnutí o vyhoštění a dobrovolně opustil území EU. Správní orgány měly vzít v úvahu běh doby, kdy s postupujícím časem se snižuje účelnost trvání na tvrdém postihu účastníka řízení. Ukrajina nepovoluje mužům podléhajícím odvodu do armády opustit území Ukrajiny. Žalobce podléhá branné povinnosti a jako řádný občan Ukrajiny se zdržuje na jejím území a plní si své povinnosti spojené s mobilizací. Bližší podrobnosti nejsou známy. V dohledné době nebude zrušen zákaz opustit území Ukrajiny bojeschopným mužům. I po zrušení tohoto zákazu se v případě žalobce předpokládá další řízení o jeho vstupu na území EU. Celá tato doba bude rozhodně delší než šest měsíců. V takové situaci nic nebránilo žalované, aby od zákazu vstupu na území EU v případě žalobce upustila. Navíc v situaci, kdy bylo žalované známo, že v trestní věci, kde je žalobce poškozeným, již padla

konkrétní obvinění. Orgány činné v trestním řízení budou žalobce nepochybně žádat o svědeckou výpověď, neboť je jediným přímým svědkem trestného činu, který jen náhodou přežil. Žalovaná svým postupem maří trestní řízení, neboť lze předpokládat, že obhajoba obviněných se bude celkem oprávněně dožadovat výsledku žalobce minimálně před soudem, na což žalobce po celou dobu správního řízení upozorňoval. Vzhledem k tomu, že žalobce více jak šest měsíců nepobýval na území EU, odpadl důvod řízení o vyhoštění a je dán důvod k rozhodnutí o zastavení řízení.

6. Správní orgány napadeným rozhodnutím překročily fakticky všechny aplikovatelné zásady správního řízení. Napadená rozhodnutí byla vydána nejen na základě nesprávného právního posouzení, především ohledně stanovení začátku doby, po kterou mohl být žalobci zakázán pobyt na území EU, a to především ve vztahu k existenci předmětu řízení. Správní úřady nezjistily okamžik, kdy žalobce území EU opustil, ani se o to nepokusily, ačkoliv takový důkaz provést měly a mohly. Tím porušily zásadu materiální pravdy podle § 3 správního řádu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je obecné a obsahuje prostou negaci námitek žalobce, je nepřezkoumatelné. Správní orgány porušily základní právo žalobce na spravedlivý proces. V dané věci stojí za zvýšenou pozornost skutečnost, že správní úřady vyhostily žalobce na území bezprostředně ohroženého válkou v době, kdy se bezprostředně očekávala, v době těsně před jejím začátkem a navíc za situace, kdy žalobce na to výslovně upozorňoval po celou dobu řízení. Namísto toho, aby žalobce vyčkal několik málo dnů, co do zahájení války zbývalo, disciplinovaně uposlechl nezákonného a posléze zrušeného rozhodnutí o vyhoštění a sám se dobrovolně vrátil na Ukrajinu i s vědomím, že tak riskuje život. Správní orgány to nezohlednily a svými postupy žalobce poškozují. Žalobce se nyní nemůže vrátit na území EU z objektivních důvodů, protože tomu brání legislativní překážky na straně jeho vlastní země. Přesto se nechce vracet po skončení války na území EU jako někdo, kdo byl vyhoštěn. Správní orgány nerespektovaly citovaný rozsudek NSS.
7. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí a doplnila k námitce na prověření žalobcova vycestování v schengenském informačním systému, že tento systém obsahuje především záznamy pro účely odeprání vstupu nebo pobytu, nikoliv záznamy o překročení hranice EU. Takový záznam si vede konkrétní členský stát EU, přes který daný cizinec cestuje. Správní orgány jsou oprávněny v rámci spolupráce žádat konkrétní stát o sdělení informací ke vstupu a pobytu, avšak musí být zřejmé, přes který stát žalobce cestoval. Shledání existence překážek vycestování ve smyslu § 179 ZPC nevylučuje vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, má však vliv na jeho vykonatelnost. Vzhledem k uvedené nemožnosti vycestování je pak žalobce oprávněn setrvat na území a může bezesporu hájit svá práva poškozeného v probíhajícím trestním řízení, popřípadě na území přicestovat (na základě cestovního dokladu), neboť nebude veden v schengenském informačním systému jako osoba, které má být odeprán vstup. V případě žalobce žalovaná nedospěla k závěru, že důsledkem správního vyhoštění dojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života podle § 119a odst. 2 v návaznosti na § 174a ZPC, neboť rozhodnutí o správním vyhoštění je v současné době nevykonatelné. Žalovaná byla přesvědčena, že za daných okolností nelze od uložení správního vyhoštění upustit a že v daném případě je třeba považovat napadené rozhodnutí jako přiměřené opatření. Napadené rozhodnutí je plně v souladu se zákonem.
8. **Žalobce v replice** ze dne 14. 2. 2023 namítl, že pokud záznam o překročení hranice členského státu EU žalobcem není veden v schengenském informačním systému, pak se

nepochybně jedná o chybu tohoto systému, která by neměla být posuzována tak, že důsledky této chyby nese žalobce. Žalovaná měla ověřit minimálně v Polsku nebo na Slovensku, zda žalobce skutečně opustil území EU a kdy se tak stalo. Jak bylo v minulosti opakovaně prokázáno a žalobci je známo z veřejných zdrojů, žalovaná poměrně bez značných obtíží zjistila přesné místo, kde žalobce schengenský prostor opustil. Lichá je argumentace žalované, že žalobce může přicestovat na základě cestovního dokladu na území EU, neboť není veden v schengenském informačním systému jako osoba, které má být odepřen vstup. Žalovaná vůbec nebere v potaz skutečnost, že žalobce má rozhodnutím ukrajinských státních orgánů zakázáno vycestovat s ohledem na své pohlaví a věk. Je třeba vzít v úvahu, že žalobce respektoval původní pravomocné rozhodnutí správního úřadu, dobrovolně opustil území EU a na jejím území již téměř rok fakticky nepobývá a dále skutečnost, že s postupujícím časem se snižuje účelnost trvání na tvrdém postihu žalobce, a tedy přiměřenost takového postihu.

9. Ukončení vojenského konfliktu na Ukrajině je v nedohlednu a perspektiva žalobce je taková, že v případě ukončení konfliktu a po několika letech faktického pobytu na Ukrajině nadále bude v platnosti rozhodnutí o jeho vyhoštění z území EU a teprve bude možné rozhodnutí správního orgánu o správním vyhoštění vykonat. Teprve pak začne běžet lhůta, během níž nebude umožněn vstup žalobce na území EU. Napadené rozhodnutí tak vytváří paradox nekonečnosti, neboť za předpokladu, že válka na Ukrajině bude trvat ještě několik let, bude mít žalobce odsunutý začátek běhu lhůty pro vyhoštění fakticky na neurčito, neboť není znám termín, kdy bude moci vstoupit na území ČR. Napadeným rozhodnutím tak současně bylo fakticky žalobci odepřeno žádat na území ČR o dočasné útočiště a uprchlický statut, neboť se v okamžiku zahájení války na Ukrajině již na území ČR nenacházel, protože ho dobrovolně v souladu se zrušeným rozhodnutím opustil. Žalobce se následně nemohl na území ČR vrátit, neboť podléhá jako osoba s brannou povinností zákazu opuštění Ukrajiny. Žalobce považuje přístup žalované za přepjatě formalistický, když odkládá okamžik začátku běhu lhůty vyhoštění na neurčito a snaží se jen legitimizovat účinky nezákonného rozhodnutí, s největší pravděpodobností ve snaze vyhnout se nároku na náhradu škody a odůvodnit tak sofistikovaným způsobem právě za použití přepjatého právního formalismu zjevnou nespravedlnost.
10. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
11. **Správní orgán I. stupně v rozhodnutí o vyhoštění** poukázal na to, že policie zjistila při pobytové kontrole 25. 2. 2021, že žalobce překročil hranice EU dne 11. 5. 2020 a využil svého práva pobývat v EU celkem 90 dnů v rámci 180 dnů. Toto právo mu uplynulo 8. 8. 2021 a od 9. 8. 2021 žalobce pobýval 201 dnů na území EU neoprávněně. Žalobce tím naplnil hypotézu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 ZPC a správní orgán byl povinen žalobce vyhostit.
12. Žalobce do protokolu dne 26. 2. 2021 uvedl, že na Ukrajině bydlí s matkou v rodinném domě, je svobodný a bezdětný. Od kamaráda se dozvěděl o práci na farmě a domluvil se v kravíně na ošetřování dobytka. Práce mu vyhovovala a na Ukrajině práce není. I když věděl, že může být v ČR jen 90 dnů, v práci pokračoval. S majitelem se dohodnul, že 1. 3. 2021 ukončí spolupráci a odjede domů na Ukrajinu. O nelegálním pobytu věděl, ale potřeboval peníze na cestu. Žalobce k doplňujícím otázkám uvedl, že v případě návratu na

Ukrajinu se ničeho neobává, nemá problémy se státní správou, policií ani jinými osobami; není s ním vedeno trestní řízení, ani v minulosti nebylo; na Ukrajině mu nic nehrozí. Nikde o azyl nežádal. Společnou domácnost v ČR ani v EU s nikým nevede. Jeho zdravotní stav je dobrý. Žádné návykové látky nebere. V schengenském prostoru nežije osoba, vůči které by případné vyhoštění bylo nepřipustným zásahem do rodinného nebo soukromého života. Může se vrátit na Ukrajinu, kde žije jeho rodina. V ČR nebo EU nemá žádné vazby. V případě správního vyhoštění žalobce vycestuje dobrovolně. Na vycestování mu stačí 7 dnů, jelikož se chystá 1. 3. 2021 odcestovat.

13. Správní orgán I. stupně citoval z rozsudku NSS č. j. 10 Azs 107/2022-35 a rozhodnutí žalované ze dne 17. 6. 2022 a uvedl, že byl vázán právními názory citovaných rozhodnutí. Proto si vyžádal závazné stanovisko k možnosti vycestování na Ukrajinu, se kterým seznámil zástupce žalobce. Podle tohoto stanoviska ze dne 20. 5. 2022 není vycestování na Ukrajinu možné.
14. Správní orgán I. stupně ani po doplněném řízení nezjistil alespoň potencionálně možné důvody, pro které vyhoštění nepřipadá do úvahy. Použití správního vyhoštění jako prostředku proti nelegální migraci bylo na místě. Žalobce pobýval na území ČR neoprávněně a správní orgán zde neměl možnost správního uvážení, jestli o vyhoštění rozhodne nebo nikoli.
15. Dopady rozhodnutí o vyhoštění jsou přiměřené, protože žalobce si v ČR ani EU nevytvořil za krátkou dobu žádné vazby, nemá zde rodinné příslušníky, příbuzné či kamarády. Žalobce není osobou nadměrného věku a je zdravý, proto může snést dopady vyhoštění. Žalobce vstoupil do ČR za účelem zaměstnání a nemá zde rodinu.
16. Správní orgán I. stupně stanovil s ohledem na to, že žalobce byl obětí trestného činu dobu, po kterou mu zakázal vstup do schengenského prostoru, na šest měsíců, tj. v dolní hranici zákonem stanoveného rozpětí a původně stanovenou dobu 18 měsíců snížil na třetinu.
17. Žalobce ani prostřednictvím svého zástupce nežádal žádné změny či doplnění podkladů rozhodnutí, ani je správnímu orgánu I. stupně nedoručil.
18. Stanovená doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území, má mít preventivní charakter, bere ohled na veřejný zájem a má být ponaučením, aby se žalobce stejného jednání pro příště vyvaroval. Žalobce v právním státě porušil normu, která umožňuje fungování společnosti podle Ústavy, tj. společnosti rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, společnosti založené na úctě k právům a svobodám člověka a občana, respektu k lidské důstojnosti a svobody a na úctě k lidským právům a zásadám otevřené občanské společnosti. K veřejnému pořádku patří dodržování právních i obvyklých neprávních pravidel jako nezbytné podmínky dodržování pokojného stavu. Žalobce svým jednáním porušil právní (psaná) pravidla na úseku vstupu a pobytu cizinců na území ČR.
19. Lhůta k vycestování žalobce bude stanovena novým rozhodnutím, jakmile pominou důvody, které vycestování znemožňují. Nabytím právní moci tohoto rozhodnutí zanikne platnost víza o strpění pobytu, o které si žalobce může požádat.
20. **Žalobce v odvolání** namítl, že předmět řízení odpadl, protože žalobce již z území EU vycestoval. Rozhodnutí je nevykonatelné. Dne 3. 8. 2022 bylo zahájeno trestní stíhání ve věci zločinu usmrcení z nedbalosti 21. 2. 2021 na farmě, kde pracoval i žalobce, poté, co tam byla provedena desinsekce, a jeden ze spolupracovníků (krajan žalobce) následkem

otravy zemřel. Bylo zde podezření z otravy žalobce CO. Žalobce podstoupil léčbu a dne 25. 2. 2021 byl propuštěn z nemocnice. Podle znaleckého posudku nebyly v krvi a moči žalobce prokázány žádné další těkavé látky, bylo stanoveno 0,00 g/kg etanolu a nález fosfanu v krvi žalobce byl toxikologicky významný.

21. **Žalovaná v rozhodnutí o odvolání** změnila počátek doby vycestování tak, že o něm bude rozhodnuto v budoucnu. Žalovaná k námitkám k nedostatečně zjištěnému stavu, proti nesprávnému stanovení počátku doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, a proti stanovení délky zákazu vstupu v trvání šesti měsíců, uvedla, že nestanovila počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území, s ohledem na závazné stanovisko, podle kterého není vycestování cizince možné. Lhůta k vycestování bude stanovena po odpadnutí překážek vycestování a na základě nového závazného stanoviska. Žalobce měl na základě prvního a tehdy pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění vycestovat z území do 29. 1. 2021. Žalobce podal proti předchozímu rozhodnutí o odvolání žalobu dne 30. 1. 2021, a proto předchozí rozhodnutí o odvolání nebylo vykonatelné. Rozsudek krajského soudu o zamítnutí žaloby proti prvnímu rozhodnutí o vyhoštění nabyl právní moci dne 11. 3. 2022. Protože lhůta k vycestování žalobci uplynula před podáním žaloby, měl se dostavit ke správnímu orgánu, který by mu stanovil rozhodnutím novou lhůtu k vycestování podle § 101 správního řádu. Žalobce ani jeho advokát tak neučinili a žalobce vystavili možnému postihu. Rozhodnutí o odvolání a rozsudek krajského soudu byly 12. 5. 2022 zrušeny rozsudkem NSS a účinky původního pravomocného rozhodnutí zanikly, přičemž trvaly poměrně krátkou dobu. Ani skutečnost, že žalobce již území opustil, nebrání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Protože žalobce naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 ZPC, správní orgán I. stupně neshledal důvody pro aplikaci § 119a odst. 2 ZPC ani pro postup podle § 50a téhož zákona a nezbylo mu než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění. Důvodem pro vedení předmětného řízení byl prokázaný pobyt žalobce bez oprávnění. Není možné akceptovat právní názor, že v souvislosti s tvrzeným pobytem žalobce mimo území EU již odpadl důvod vedeného řízení.
22. Žalovaná nemohla vyhovět návrhu žalobce, aby ve svých evidencích ověřila skutečné datum, kdy žalobce splnil povinnost vycestovat. V evidenci (cizinecký informační systém) tato informace není zanesena a pro dané řízení je nepodstatná. Tato evidence je k dispozici správním orgánům ČR a nejsou v ní uváděny záznamy o překročení vnější hranice EU respektive schengenského prostoru, pokud se nejedná o překročení vnější hranice na mezinárodním letišti. Žalovaná měla pochybnosti o tvrzeném „dobrovolném“ opuštění území EU, neboť žalobce své tvrzení nijak nedoložil. Žalobce uvedl svá tvrzení o vycestování a následném pobytu na Ukrajině (více než šest měsíců před vydáním napadeného rozhodnutí 1. 9. 2022), avšak v kasační stížnosti ze dne 24. 3. 2022 brojil proti nemožnosti vycestovat na Ukrajinu vzhledem k probíhajícímu válečnému konfliktu, kde mu hrozí nebezpečí a současně se domáhal účasti své osoby v trestním řízení vedeném na území ČR. Žalobce mohl uvést tvrzení o vycestování již v průběhu správního řízení, kdy měl možnost vyjádřit se k věci před vydáním rozhodnutí, popřípadě k odvolání doložit kopii svého cestovního dokladu, kde má určitě otištěno přechodové razítko o vycestování. Žalobce pak nemusel žádat žalovanou o ověření této skutečnosti. Navíc ze správního spisu vyplývá, že žalobce v době, kdy se projednával jeho neoprávněný pobyt, neměl žádné oprávnění k pobytu. Ze strany správních orgánů v průběhu řízení nebyl zjištěn ani tranzit přes členské státy EU. Žalobce se tvrzeným vycestováním vystavoval dalšímu postihu ze strany orgánů členských států EU, neboť v rozhodný okamžik byl oprávněn k pobytu (po

dobu řízení) pouze na území ČR. Účinky původního rozhodnutí zanikly doručením rozsudku NSS a žalobce se nemohl spoléhat na to, že vycestováním a následným návrhem na zastavení řízení bude jeho protiprávní jednání na území ČR „zahlazeno“.

23. K námitce, že správní orgán nemusel stanovit žádnou dobu správního vyhoštění, žalovaná odkázala na § 118 odst. 1 ZPC, který správnímu orgánu ukládá stanovit dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území EU. Zákon nezná mírnější opatření než uložení správního vyhoštění. Žalobce svým protiprávním jednáním naplnil skutkovou podstatu, pro kterou s ním bylo předmětné správní řízení vedeno. Podle žalované s přihlédnutím k veškerým okolnostem daného případu tato doba představuje adekvátní opatření, které odpovídá zjištěnému porušení zákona. Nadto dobu šesti, respektive dvanácti měsíců navrhol sám žalobce v odvolání proti původnímu rozhodnutí. Žalovaná se zabývala nedostatečným vypořádáním námitky žalobce z původního odvolání, že v ČR existuje ustálená praxe, podle které se nevyhošťují cizinci – oběti trestných činů. Příklad, na který žalobce poukazyval, žalovaná ve svých evidencích nenašla, a proto se k němu nemohla vyjádřit. Správní orgán I. stupně stanovením doby šesti měsíců nepřekročil meze správního uvážení, dobu stanovil při samé spodní hranici, a to jednak vzhledem k aktuální nemožnosti vycestování, s ohledem na existenci rodinných vazeb na území ČR a s ohledem na postavení žalobce jako poškozeného v trestním řízení. K délce uloženého správního vyhoštění se již vyjádřil NSS v rozsudku č. j. 10 Azs 107/2022-36. Nelegální pobyt žalobce byl zjištěn v souvislosti s jeho hospitalizací. Pokud by se tak nestalo, žalobce by i nadále pobýval na území ČR neoprávněně, což uvedl i v protokolu, podle kterého chtěl na území ČR setrvat do 1. 3. 2021.
24. Zástupce žalobce **při jednání soudu** odkázal na žalobu. Vyhoštění je specifickým trestem. Správní orgány maří trestní řízení. Žalobce odjel vlakem přes Slovensko. To mohly správní orgány ověřit v schengenském systému.
25. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
26. Rozhodnutí není **nepřezkoumatelné**. Správní orgán I. stupně uvedl skutková zjištění i z čeho je učinil, vyvodil skutkové závěry a podřadil je pod správně vybrané právní normy; dále vypsál důvody rozhodnutí, a jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považoval pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou. Žalovaná se vyjádřila i k odvolacím námitkám žalobce (viz rozsudky NSS č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, č. j. 4 As 5/2003-52, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a č. j. 7 As 28/2008-75).
27. Soud neshledal **nezákonnost rozhodnutí o správním vyhoštění** žalobce. Důvod vyhoštění neodpadl a nebyl zde žádný důvod k zastavení řízení. Mezi účastníky řízení nebylo sporné, že žalobce pobýval nejméně od 9. 8. 2020 do 25. 2. 2021 na území ČR protiprávně, bez oprávnění k pobytu. Předmět řízení neodpadl a správní orgány byly povinny v zahájeném řízení pokračovat i po vydání rozsudku NSS č. j. 10 Azs 107/2022-36. Žalobce nevnesl důvodnou pochybnost do zjištěného stavu ve smyslu § 3 správního řádu. Žalobce k motivům svého jednání dosud neposkytl přesvědčivé vysvětlení. Naopak, z jeho jednání a výpovědi se podává, že o svém protiprávním pobytu věděl, ale nijak tuto situaci neřešil, a to ani poté, co ho 25. 2. 2021 zajistila Policie ČR. Žalobce nepožádal o žádné pobytové oprávnění nejméně do vydání prvního rozhodnutí o správním vyhoštění 26. 2. 2021, ani do podání doplnění odvolání dne 27. 3. 2021.

28. Podle druhého doplnění odvolání ze dne 4. 6. 2021 žalobce podal žádost o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území ČR z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. a) ZPC. Vízum žalobci nebylo uděleno rozhodnutím ze dne 17. 5. 2021 podle § 56 odst. 1 písm. l) ZPC, protože žalobce nesplňuje jednu z podmínek pro udělení víza. Žalobce požádal 31. 5. 2021 o nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e odst. 2 ZPC. Správní úřad rozhodl tak, že není splněna podmínka, že účast žalobce je v trestním řízení nezbytná. Žalobce již neuvedl, jestli podal proti tomuto rozhodnutí žalobu a zdejší soud ji podle svých záznamů neeviduje.
29. Vycestování žalobce z území nebylo prokázáno a není pro rozhodnutí ve věci ani relevantní. Žalobce žádným způsobem nedoložil, že by vycestoval. Žalovaná jasně vysvětlila, že ověření v jejích databázích není v daném případě možné. Proto jí soud nezasílal výzvu k prokázání data vycestování žalobce.
30. Dalším důvodem, proč soud neprokazoval vycestování žalobce, je absence významu této skutečnosti pro souzenou věc. I kdyby doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území již uplynula s ohledem na délku správních a soudních řízení, měla by tato skutečnost vliv pouze na vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoli na to, jestli má řízení skončit pravomocným rozhodnutím ve věci (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 164/2020-33, zejména body 26 a 30).
31. Žalobci byl stanoven počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, tak, že teprve bude stanoven podle § 120a odst. 5 ZPC. Tento postup je v daném případě v souladu s citovaným ustanovením, tj. je možné odkázat na rozhodnutí, které bude vydáno v budoucnu s ohledem na překážky vycestování. Obdobně postupoval správní orgán ve věci, o níž rozhodl Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 33 A 57/2022-32. Soud jeho postup aproboval.
32. Žalobce v žalobě nevznese námitku nepřiměřenosti vyhoštění a nesprávné aplikace § 174a ZPC, proto se jí soud nemohl v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. zabývat.
33. Při **stanovení doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území EU**, správní orgán I. stupně nezneužil správní uvážení, ani nepřekročil jeho meze a délka odpovídá i podle konstantní judikatury obvyklé praxi, resp. doba v případě žalobce je významně kratší právě s ohledem na konkrétní okolnosti věci, především s ohledem na jeho postavení jako svědka a poškozeného v trestním řízení. Délku správního vyhoštění (šest měsíců z možných až pěti let) je pro žalobce příznivější než v předchozím rozhodnutí, žalovaná ji odůvodnila přesvědčivě, odpovídá správní praxi a posuzovanému případu (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 1 A 16/2021-31, kde šlo o dva roky a první překročení doby povoleného pobytu o šest měsíců, nebo rozsudek téhož soudu č. j. 16 A 7/2021-17, kde šlo o dva roky, rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 42 A 3/2021-19 s vyhoštěním na dva roky, či rozsudek Krajského soudu v Brně, č. j. 32 A 7/2021-56 s délkou vyhoštění na dva roky po pouhém jednom dni neoprávněného pobytu).
34. K tvrzení zástupce žalobce při jednání soudu, že správní vyhoštění je specifickým trestem, soud poukazuje na ustálenou judikaturu, podle které správní vyhoštění není pojímáno jako trest, nýbrž je svou povahou specifickým opatřením v oblasti kontroly přistěhovalců (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 94/2005-52, č. 1164/2007 Sb. NSS).
35. V tomto řízení není soud oprávněn – a ani žalovaná ve správním řízení nebyla v daném případě oprávněna – **odstranit tvrdost správního vyhoštění**. Tento postup stanoví § 122

ZPC odst. 5 u zkrácení doby vyhoštění a v § 122 odst. 2 ZPC v případě povolení vstupu či udělení víza za účelem vstupu na území v případě předvolání státního orgánu České republiky, nelze-li věc vyřídit z ciziny. Bude záležet na žalobci, jak bude uplatňovat svá práva v trestním řízení, a na následném postupu soudu v trestní věci. Pro úplnost soud dodává, že rozhodnutí podle § 122 ZPC je přezkoumatelné ve správním soudnictví (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 75/2006-52). Soud poukazuje na obdobný případ, kdy soud dospěl k závěru, že probíhající trestní řízení neopravňuje cizince pobývat na území členského státu bez povolení k pobytu a že žalobce si může požádat o vízum podle § 122 odst. 2 ZPC (viz rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 1 A 37/2012-98).

36. Žalobce výslovně nenavrhl žádný důkaz k prokázání **rozdílné praxe** v jiných případech a sám nedoložil rozhodnutí žalované o konkrétních případech, kdy žalovaná v případě neoprávněného pobytu nevyhostila cizince, protože byl svědkem či poškozeným v trestním řízení. Přitom žalobce si mohl takové rozhodnutí vyžádat podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a doložit ho pro posouzení podle § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán by pak posuzoval, zda při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Soud v dokazování v tomto směru nepokračoval, protože zde nebyly indicie, že by šlo o srovnatelné případy. Žalovaná se k této námitce vyjádřila a uvedla, že jí takové rozhodnutí není známo a nemá ho k dispozici.
37. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že jeho vyhoštění není možné, pokud je poškozeným v trestním řízení. Předně je třeba, aby žalobce vyjasnil, zda pobývá v ČR či na Ukrajině nebo jinde a jestli vůbec má zájem uplatňovat svá práva poškozeného v trestním řízení, protože jejich výkon není povinností žalobce, ale jeho právem. Soud připomíná, že správní orgán I. stupně rozhodl 26. 2. 2021 o správním vyhoštění žalobce z důvodu jeho dlouhodobého nelegálního pobytu asi jeden rok před ruskou invazí na Ukrajinu 24. 2. 2022. Soud neshledal jako věrohodné tvrzení žalobce, že uposlechl první rozhodnutí o správním vyhoštění a vycestoval z ČR mezi 11. 3. 2022 a 12. 5. 2022, protože v doplnění odvolání ze dne 4. 6. 2021 tvrdil, že požádal o vízum dne 14. 4. 2021 a 31. 5. 2021 podal žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza (pozn. soudu: žalobce proti tomuto rozhodnutí nepodal žalobu). Ze správního spisu se dále podává, že žalobce požádal 28. 5. 2021 o vydání osvědčení podle § 155 správního řádu o překlenovacím pobytovém štítku. Žalobce v žádosti uvádí, že v současné době pobývá na území ČR a předpokládá, že se zde bude zdržovat do nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. Tomuto tvrzení však neodpovídá tvrzení žalobce v žalobě ze dne 18. 1. 2023, kde vymezil dobu vycestování z ČR daty 11. 3. 2022 a 12. 5. 2022.
38. Správní orgány uvedly k právům žalobce jako poškozeného v trestním řízení, že již byl za přítomnosti soudce vyslechnutý, a že může požádat o odstranění tvrdosti správního vyhoštění a po předvolání soudu mu policie udělí vízum podle § 122 ZPC, nebude-li možné věc vyřídit z ciziny. Žalobce může svá práva částečně realizovat prostřednictvím advokáta.
39. Žalobce nebyl ani znevýhodněnou nebo zranitelnou osobou ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „nová přijímací směrnice“). Podle čl. 21 nové přijímací směrnice členské státy zohlední ve vnitrostátních právních předpisech provádějících tuto směrnici zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starších osob, těhotných

žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi, obětí obchodování s lidmi, osob trpících závažnou chorobou, osob s duševní poruchou a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí. Žalobce netvrdil, že u něj je důvod posuzovat ho jako zranitelnou osobu ani ve správním řízení, ani v soudním řízení správním a tato skutečnost se nepodává ani z propouštěcí zprávy ze dne 25. 2. 2021, která je založena ve správním spise. Podle této zprávy byl žalobce z nemocnice propuštěn ve stabilizovaném stavu bez terapie, cítil se dobře. Žalobce je v produktivním věku a dle svých slov zdravý (viz protokol ze dne 26. 2. 2021, tj. den po propuštění z nemocnice). Žalobce opakovaně uvedl, že plní brannou povinnost v zemi původu. Ze všech okolností věci se proto nepodává, že by splňoval kritéria posouzení své osoby jako zranitelné.

40. Soud nepopírá poškození žalobce trestným činem jiné osoby, avšak v daném případě zde zákon nedává soudu možnost (a to ani po ruské invazi na Ukrajinu), jak tuto skutečnost zohlednit. Jak uvedl NSS ve svém rozsudku č. j. 2 Azs 210/2017-57, správní vyhoštění není rozhodnutím sankční povahy v přísném slova smyslu, jakkoli jeho dopady takto cizinec, jemuž je uloženo, může nepochybně pocítovat, nýbrž rozhodnutím vyjadřujícím zájem státu na tom, aby se dotýčný cizinec na území státu nezdržoval (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 125/2004-58). Jak už několikrát zopakoval Ústavní soud (srov. jeho rozhodnutí ze dne 18. 4. 2013, sp. zn. III. ÚS 1147/13, ze dne 13. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 85/04, či ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. III. ÚS 99/04), žádné subjektivní ústavně zaručené právo cizince na pobyt na území ČR neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Pokud tedy stěžovatel neměl potřebné pobytové oprávnění, a přesto pobýval na území ČR, je zcela v souladu se zákonem, že správní orgán I. stupně rozhodl o postupu dle příslušného ustanovení zákona o pobytu cizinců a vzal v úvahu konkrétní okolnosti případu, což se projevilo uložením zákazu pobytu na území ČR ve značně nižší výměře, než je obvyklá praxe a horní hranice stanovená zákonem.
41. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
42. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce nebyl v tomto řízení úspěšný a žalované v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 20. března 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

